

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תתלז

עש"ק פ' בלק, חג הגאולה י"ג תמוז, ה'תש"ע

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שישים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וק"ח שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לזכות

הרה"ת ר' אלי' שיחי ניומאן

לרגל יום ההולדת שלו ביום ח' תמוז

לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק,
ומתוך בריאות הנכונה, ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

*

נדפס ע"י זוגתו

מרת שושנה ברכה שתחי' ניומאן

ומשפחתם שיחיו

נדפס לעילוי נשמת ר' אורי אהרן יואל ב"ר יוסף אר"י לייב ז"ל חוב' פאולין רות ב"ר יצחק ע"ה
ולע"ה ר' יוסף אר"י לייב ב"ר משה באר חוב' סרת חשא ב"ר נטע אורי ע"ה ולע"ה ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה שנאל
ו'הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו — לשפע ברכות עד בלי די

המאסר והחופש: טו סיון - יב תמוז תרפ"ז

בקשר עם חג הגאולה י"ב-י"ג תמוז, הבאנו בעמוד הבא בזה ב' צילומים:
(א) הערה שהוסיף כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בכת"ק למאמר ד"ה שמח
תשמח תרנ"ז (נדפס בסה"מ תרנ"ז ע' שיז)
(ב) צילום מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א למפתחות על מאמריו
ושיחותיו של אדמו"ר הריי"צ נ"ע

פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

צילום א':

(7) נלקטו משיחות ומכתבי כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ נ"ע - שבדפוס. והם מעט מזעיר
מהשיחות ק' שנדברו אז. ומי שנמצא תח"ר"ד משיחות אלו וימצאים למערכת "אוצר
החסידים" - וזכות הרבים תלוי בו.

צילום ב':

לוח המפתחות. המאסר והחופש של . . טו סיון - יב תמוז תרפ"ז. (ברכת הפרידה)
רשימה מאחד השומעים, א' בלק ג' תמוז תרפ"ז, בבית התיבות.
מאמרים: גפן ממצרים תסיע. ש"פ בלק פ"ז. בעיר מקלט.

המדור מוקדש

לעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחי

ילד בן חמש עם קושיא חזקה ביותר

- מדוע משיח עדיין לא בא לאחרי כל כך הרבה שנים?! עד מתי, כמה
השיעור?!... הרי ה"רכוש גדול" ישנו כבר בפועל, הן בגשמיות והן
ברוחניות ● הוא כבר צחצח את הכפתורים וכל הזמן מצחצח, הוא
מצחצח ומצחצח, ועושה זאת בנימוס (כטבעו של ילד) - ועדיין לא
בא!... ● רש"י לא צריך לתרץ את הקושיא "עד מתי" כי ענין זה לא
הובא בפירושו - אבל בדורנו נתגלה הדבר ע"י ה"תלמיד ותיק",
התלמיד חכם האמיתי שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ●
תרגום חפשי משיחת ש"פ בלק, י"ד תמוז ה'תשמ"ז - בלתי מוגה
הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

א. על הפסוקי "אראנו ולא עתה אשורנו
ולא קרוב דרך כוכב מיעקב גו' ומחץ פאתי
מואב", מפרש רש"י: "רואה אני שבחו של
יעקב וגדולתו, אך לא עתה הוא אלא לאחר
זמן . . ומחץ פאתי מואב - זה דוד כו".

ב. וצריכים להבין:
אם בנוגע לדוד המלך, שהי' ארבע מאות
שנה לאחרי זמנו של בלעם [כפי שהרמב"ם
מחשב בתחילת ה' בית הבחירה], מבהיר
רש"י ש"לא עתה הוא אלא לאחר זמן" -

ולזה ניתוספה קושיא חזקה יותר ("קלאץ
קושיא") אצל ה"בן חמש למקרא" - מדוע
אכן משיח עדיין לא בא לאחרי כ"כ הרבה
שנים?!

שני פסוקים לאח"ז², מפרש רש"י: "וירד
מיעקב, ועוד יהי' מושל אחר ביעקב. והאביד
שריד מעיר, מעיר החשובה ועל מלך המשיח
אומר כן כו".

הוא יודע ש"מפני חטאינו גלינו מארצנו"³,
אבל לאחרי שעורכים חשבון כמה אנשים היו
בזמן בית שני (ויודעים בערך כמה אנשים
היו), ולאחמ"כ בכל דור ודור (בגלות) נוספו
עוד יהודים (יותר או פחות, אבל בכל דור
נוספו) שהגיעו לשמונה עשרה לחופה וכיו"ב,

(1) פרשתנו כד, יז.

(2) שם, יט.

(3) נוסח תפלת מוספין של רגלים.

וקיימו מצות פרו ורבו, במילא ניתוסף ריבוי של תורה ומצוות ומעשים טובים!

ואפילו אם יאמרו שרובם היו חוטאים ופושעים, הרי בודאי שעשו תשובה ותקנו את ה"חטאינו" במשך כמה שנים בתחלת הגלות. ואפי' אם היו חוטאים רבים – אי אפשר לומר שהתיקון יארוך זמן רב כל כך, כמעט אלף שנה (בזמן רש"י) וכיו"ב?⁴

ובפרט כאשר משוים זאת לגלות בבל – שהיתה שבעים שנה כנגד שבעים שמיטות שבטלו, כפי שה"בן חמש למקרא" למד קודם (בפ' בחוקותי⁴) –

במילא, שואל ה"בן חמש למקרא": אפילו אם נאמר שבבית שני היו הרבה יותר חוטאים מאשר בזמן בית ראשון, אבל הרי (החטאים) הם קצת בערך (לבית ראשון), ובפועל הוא רואה שעונש הגלות לגמרי שלא בערך – שלאחרי בית ראשון היו בני ישראל שבעים שנה בגלות, ואילו לאחרי בית שני נמשכת הגלות לא רק פעמיים שבעים ולא שלש פעמים שבעים, אפילו לא שבע פעמים שבעים (490) ("שבע על חטאתיכם"⁵) – אלא הרבה יותר!

ואי אפשר לומר שבכל דור ודור (בגלות) ניתוספו עוד "חטאינו", ובמילא זה האריך את הגלות – כי אז לא מובן: למה ממתין הקב"ה באם כל דור מאריך עוד יותר את הגלות?!

ג. ידוע הטעם ע"פ פנימיות התורה⁶ לאריכות הגלות: כיון שהנשמות בזמן הבית היו נשמות כלליות וברירו ניצוצות כלליים, משא"כ הנשמות בזמן הגלות הם נשמות פרטיות שיש בכחם לברר ניצוצות פרטיים בלבד, לכן זה דורש הרבה יותר זמן והרבה יותר נשמות כדי לברר את כל הניצוצות ולברר

את ה"חטאינו" של הנשמות כלליות כו'.

אבל ה"בן חמש למקרא" לא למד זאת, ויתירה מזו – הרי זה היפך שכל הפשוט של "בן חמש למקרא" המבין שכאשר אדם אחד חוטא, התיקון לזה הוא ע"י עונש (גלות) של אחד כנגדו, על-דרך מ"ש' "לא יומתו אבות על בנים ובנים לא יומתו על אבות" ו"האיש אחד יחטא ועל כל העדה תקצוף"⁸!

ד. והביאור הוא:

דובר כמ"פ, שברוך כלל רש"י סומך על החזקה שה"בן חמש למקרא" זוכר את מה שלמד לפניו⁹, שלכן אינו צריך לחזור שוב על פירושו (חוץ מפעמים בודדות היכן שישינו טעם מיוחד, או בספר שני וכיו"ב).

ועד"ז בענינו: כאשר ה"בן חמש" לומד בתחלת הפרשה⁹ "הנה עם יצא מצרים", הוא נזכר מיד במה שלמד אודות גלות מצרים (וכפי שגם אמר זאת בסדר פסח): "ויאמר לאברם ידע תדע כי גר יהי' זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה ואחרי כן יצאו ברכוש גדול . . . ודור רביעי ישובו הנה"¹⁰.

זאת-אומרת, שגלות היא לאו דוקא ענין של עונש, היות ומדובר על זרעו של אברהם יצחק ויעקב והשבטים, וח"ו לומר שמגיע להם ענין של גלות – אלא הגלות היא בכדי ש"אחרי כן יצאו ברכוש גדול", וכפי שהי' בפועל – "וישאלו מצרים כלי כסף וכלי זהב . . . וינצלו את מצרים"¹¹, בני" לקחו את כל הכלי כסף וכלי זהב שהיו בארץ מצרים, "רכוש גדול" בגשמיות, ועאכו"כ ה"רכוש גדול" ברוחניות (בירור הניצוצות).

7 תצא כד, טז.

8 קרח טז, כב.

9 כב, ה.

10 לך לך טו, יג-טז.

11 בא יב, לה-לו.

כשאומרים על יהודי את הביטוי "חילוני", יש לדעת שאין מציאות כזו, בדיוק כפי שאין מציאות של גיור שלא כהלכה, וזהו ענין שאין בו כל תוכן, שהרי "גיור" הוא מושג הלכתי ואי אפשר לומר "גיור שלא כהלכה", זו סתירה מיני' ובי'! עד"ז לא ניתן לומר על יהודי שהוא **חילוני**, אין מציאות כזו של יהודי!

באם הוא יהודי, שהקב"ה ברא אותו באופן ד"ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש", אזי הדבר לא תלוי בו, כשם שהוא נולד יהודי כך ישאר בעל-כרחו תמיד יהודי, ולא יעזור לו מה שרק יעשה, כי "ישראל אע"פ שחטא ישראל הוא", הוא ישאר לתמיד "גוי קדוש".

במתן תורה נפעל ש"והייתם לי סגולה מכל העמים", היינו שבני ישראל מובדלים באופן ד"עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב", ובמה הם מובדלים – ש"עמים" הם ענין של חול ויהודים הם ענין של קודש, "גוי קדוש"; ואם-כן, לומר על יהודי את המילה "חילוני" זהו סתירה מיני' ובי'! ישנו יהודי השומר את כל המצוות בהידור, ישנו יהודי השומר את המצוות בדיעבד, ויש יהודי שלעת-עתה שומר רק על חלק מהמצוות – אבל אין מציאות כזו של יהודי שלא קיבל את התורה, אלא כל בני ישראל, כולל הגרי צדק שנתגיירו כהלכה, קיבלו את התורה, ואת כאו"א מהם וכולם יחד ציוה הקב"ה "ואתם תהיו לי גוי", בין אם הנכם רוצים ובין אם "ביד חזקה אמלוך עליכם", אבל אתם "גוי קדוש"! אין שום יהודי "חילוני"!

אלא מה, יש אחד שכשהוא מדבר אומר את דבריו בשם 'קארל מארקס', ויש שאומר שמדבר בשמו של משה רבינו, להבדיל, (כ"ק אד"ש חי"ק ואמר:) מארקס הרי גם הי' יהודי, וא"כ אין לומר להבדיל...

כל רב ומנהיג בעדתו שישלח מברק לממשלה

אבל בכל אופן בהנוגע לפועל: דבר טוב ביותר שכל רב ומנהיג בעדתו ישלח מברק לממשלה עצמה, בלי לקשר עצמו לאנשים פרטיים (בלי לחלק בין מי ש"חילוני" או אינו "חילוני" בממשלה), וכדי שאח"כ לא יוכלו לבוא ולומר שהוא כן שלח והשני לא, אזי שלא יתבייש ויאמר ברבים שהוא שלח ותבוא עליו ברכה ו"מצוה לפרסם עושי מצוה" (כמבואר בתשובות הרשב"א), וסוף-כל-סוף בודאי שהשקר מוכרח להתבטל, כמבואר לעיל, ורק חבל על כל יום ושעה שעוברים, וחבל על כל נפש מישראל שנמצאת בבהלה ואיננה יודעת עם מי היא נפגשת – עם יהודי או עם גוי, להבדיל, וכו' וכו', ואין להאריך בדבר המבהיל. (קטעים משיחת י"ב תמוז ה'תשל"א - בלתי מוגה)

המדור מוקדש

לעילוי נשמת הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ד ירמיהו הכהן ולא"ה ע"ה בלוי

מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומזוזה נפטרה ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים"

ולע"ז זוגתו הרבנית חנה חי' הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל – נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג

י"ד שת"כ ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה

4 כו, לד-לה.

5 שם, יח.

6 תו"א וישב כז, ד.

ההוראה מ"ב-י"ג תמוז

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

[. .] וההוכחה לזה מבעל השמחה והגאולה [די"ב-י"ג תמוז], שהי' יהודי יחיד, ונעמד כנגד ממלכה אדירה שלא חששה מאף אחד ולא נעצרה משום דבר, אפילו על חשבון ערעור היחסים עם כל ממשלות העולם, ואעפ"כ כשראה שביכולתו לייסד "חדר" ולבנות מקוה, להקים, להבדיל, בית-כנסת ובית-מדרש, לשלוח שוחט ומוהל – הוא עשה זאת ולא נכנס לשום חשבונות! ומה היתה התוצאה? **שעכשיו** רואים את הפירות ופירי פירות שצמחו מזה, ומהמאסר הזה ניתוסף **יום-טוב** לישראל, יום שבו יהודים מתאספים יחד ושמחים בשמחת הגאולה שהיתה אז, ומקבלים החלטות טובות בנוגע להפצת התורה והיהדות, **ההיפך** מכוונתם של אלו שגרמו למאסר.

ולאחרי שהוא סלל והראה את הדרך, הרי זו הוכחה והוראה ברורה לכל אחד ואחת, שכאשר מתוודעים לענין שיכולים להפיץ על ידו תורה, אזי לכל לראש יש לעשות אותו **בפועל**, ללא הבט להיכן הוא משתייך – לחוג של חב"ד, לחוג של נשיא ומדריך, או לחוג שומרי תורה ומצוות בכלל ללא מעלות מיוחדות; עאכ"כ כאשר שומעים אודות גזירה המעמידה **בסכנה** כל אחד ואחת מישראל, ר"ל, בכל מקום שהם, הרי זהו חוב קדוש לעזוב את כל החשבונות בצד, ולהביע דעתו **בקול רם**, בין אם זה ע"י מברק או מכתב וכיוצא בזה – שמוכרח להיות גיור **כהלכה!**

והנצחון בודאי יהי' – אין בזה שום ספק, מכיון שמוכרח שהאמת תנצח, והשקר לא יכול להתקיים! אלא יתכן ש"רוח והצלחה יעמוד ליהודים ממקום אחר" ע"י יהודי שני, ויתכן שהוא בעצמו יפעל זאת ע"י המעשה והמחאה שלו שאז הוא "מכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות"; אבל זה ש"רוח והצלחה יעמוד ליהודים" הוא ללא שום ספק! אלא שצריכים לפעול שיהא זה בחסד וברחמים [..].

וזוהי ההוראה הנלמדת מ"ב תמוז, שלכל לראש אין להכנס לחשבונות ויש לעשות משהו בכדי להציל יהודים, ולאחמ"כ ישנה ההבטחה שסוכ"ס "יד החסידים על העליונה", "ידן נצח", בחסד וברחמים, בטוב ובשלום ובדרכי נועם.

בפרט שאצל ה"שמאל" כבר מזמן פעלו לשנות את החוק, ועכשיו נותר לפעול אצל אלו שרוצים שגם הם יעשו משהו בנידון, ושיעשו אליבא דאמת.

ובפרט, כמדובר כמ"פ, שכל ההבדלה הזאת – שאומרים על אחד שהוא **חילוני** ועל השני שהוא **איננו חילוני** – היא היפך תורת אמת!

פעם נכנס לבעל השמחה והגאולה יהודי ואמר לו את הביטוי "**להבדיל**" על יהודי שהי' לגמרי בקצה התחתון בנוגע ליהדות, אמר לו כ"ק מו"ח אדמו"ר שעל יהודי ביחס ליהודי שני לא אומרים "להבדיל" כלל! ומדוע? – כיון שאין **הבדלה!** ישנה הבדלה "בין אור לחושך בין ישראל לעמים", אבל אין שום הבדלה בין ישראל לישראל [יש הבדלה כמו "זיבדל את אהרן להקדישו קדש קדשים" שזה בישראל עצמם, אבל לזה אין צורך להשתמש במילה "להבדיל" שמשתמשים בה "בין אור לחושך בין ישראל לעמים"].

מכך מבין ה"בן חמש", שכן הוא גם בגלות הנוכחית:

אריכות הגלות אינה לשם עונש, אלא בגלל רצונו של הקב"ה שבני ישראל יקבלו את ה"רכוש גדול", שלא בערך כלל ל"רכוש גדול" שהי' ביציאת מצרים, כי אז לקחו רק את העניינים שהיו בארץ מצרים, משא"כ עכשיו צריכים לקחת את העניינים מכל העולם כולו; וה"בן חמש למקרא" מבין, שכשם שהקב"ה אין-סוף כך גם ה"רכוש גדול" יכול להיות אין-סוף – לכן אורכת הגלות כ"כ הרבה (שלא בערך לאורכה של גלות מצרים), בכדי שבני ישראל יקבלו "רכוש גדול" רב, וככל שהיא מתארכת יותר – ניתוסף עוד יותר ב"רכוש גדול".

ה. לאחרי כהנ"ל נשאר עדיין השאלה: עד מתי, כמה השיעור?...!

ואם בשביל ה"רכוש גדול" – הרי נוסף לזה שעוד בגלות מצרים טענו בני ישראל שמוותרים על ה"רכוש גדול", "ולואי שנצא בעצמנו"¹² – אזי בימינו אלה ישנו כבר בפועל ה"רכוש גדול" ברוחניות, בענייני התורה ומצוותי, "אין לנו שיוור רק התורה הזאת", לאחרי שישנו ריבוי הכי גדול של "מעשינו ועבודתינו"¹³ בתומ"צ, הפצת היהדות והפצת המעיינות חוצה,

וכדברי בעל הגאולה¹⁴, שכבר סיימו את כל העבודה ועכשיו נשאר רק "לצחצח את הכפתורים", ו"עמדו הכן כולכם"¹⁵ לקבל פני משיח צדקנו.

אמנם ענין זה לא מובא בפרש"י ובמילא רש"י לא צריך לתרץ קושיא הנ"ל (ד"ע עד מתי" כ"י נשאר רק לצחצח את הכפתורים),

[12] ברכות ט, ריש ע"ב.

[13] תניא רפ"ז.

[14] ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

[15] אג"ק שלו ח"ד ריש ע' רעט. וש"נ.

אבל, בדורנו נתגלה הדבר ע"י ה"תלמיד ותיק"¹⁶, התלמיד חכם האמיתי שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ובמילא שואל עכשיו הילד: "עד מתי!?"

הוא כבר צחצח את הכפתורים וכל הזמן מצחצח, הוא מצחצח ומצחצח, ועושה זאת בנימוס (כטבעו של ילד) – **ועדיין לא בא!**...

ו. ויה"ר שלא יצטרכו לצעוק "עד מתי" כיון שמיד בשבת זו הולכים בריקוד כל בני ישראל, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"¹⁷, לקבל פני משיח צדקנו,

ויחד עם משיח – הולכים בריקוד לארצנו הקדושה, "ארץ אשר גו' תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה"¹⁸, וכובשים את ארץ ישראל לא בדרך נס אלא בדרך הטבע, משום שזה בא לאחרי ההכנה ועבודה בזמן הגלות, ובפרט ע"י העבודה ד"עשה כאן ארץ ישראל"¹⁹,

ובארץ הקודש גופא – הולך כאו"א בריקוד לירושלים עיר הקודש, לבית המקדש ולקדש הקדשים,

כידוע²⁰, שעבודת הכניסה של כהן גדול ביום הכיפורים לקדש הקדשים שייכת אצל כל יהודי – כי כל יהודי הוא מ"ממלכת כהנים"²¹, "כהנים גדולים"²² – מצד בחי' יחידה ("אחת") שבנפש²³ (בחי' משיח) שישנו בכל יהודי²⁴ [כידוע הראי"י²⁵ מ"דרך

[16] מגילה יט, ב.

[17] בא י, ט.

[18] עקב יא, יב.

[19] ראה אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"א ע' תפה ואילך. סה"ש נתנ"א ח"ב ע' 695 ואילך.

[20] ראה עד"ז בארוכה ב"יחי המלך" קיד ע' 11 ואילך.

[21] יתרו יט, ו.

[22] בעל הטורים עה"פ.

[23] תוד"ה עד אחת – מנחות יח, א.

[24] מאור עינים ס"פ פינחס. וראה גם סה"מ תרמ"ג ע' ע.

[25] מאור עינים שם. וראה לקו"ש ח"ב ע' 599. ועוד.

כוכב מיעקב²⁶, שבירושלמי²⁷ מפרש זאת על סתם יהודי ובמ"א²⁸ מפרשים זאת על משיח צדקנו], כפי שזה מתאחד עם היחידה שבזמן – "אחת בשנה"²⁹ (יוהכ"פ), ויחידה שבמקום – קדש הקדשים.

וענין זה יהי' מיד בתחלת גאולה העתידה – שהיא בדוגמת הענין דיוהכ"פ, היינו, ע"ד שלימות הכפרה והטהרה שביוהכ"פ, חמש טבילות³⁰ – כך גם יהי' בגאולה העתידה,

"וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם"³¹, "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ"³²; ועד"ז שיוהכ"פ הוא "קץ מחילה וסליחה לישראל"³³ – כך גם בגאולה העתידה הקשורה עם תשובה, "הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן ומיד הן נגאלין"³⁴.

וע"י גילוי היחידה של כל יהודי, נפעל גילוי היחידה הכללית – משיח צדקנו³⁵, בגאולה האמיתית והשלימה, ובמהרה בימינו ממש.

(31) יחזקאל לו, כה.

(32) זכרי' יג, ב.

(33) רמב"ם הל' תשובה פ"ב ה"ז.

(34) שם פ"ז ה"ה.

(35) רמ"ז לזח"ג רס, ב (נדפס במק"מ קצ, ב). ל"ת להאריז"ל בראשית עה"פ ויתהלך חנוך.

(26) בלק כד, יז.

(27) מע"ש ספ"ד.

(28) ירושלמי תענית פ"ד ה"ה. וראה רמב"ם הל' מלכים רפ"א.

(29) ס"פ תצוה. אחרי טז, לד.

(30) רמב"ם הל' עבודת יוהכ"פ פ"ב ה"ה.

המדור "דבר מלכות" מוקדש לזכות

הרה"ת אורי אהרן יואל בן מינדל וזוג' בת'יה רות בת שרה שיחיו

וילדיהם: שטענא שרה ושמואל שיחיו

ולזכות דוד יעקב בן מינדל שי', מיכאל נחמיה בן חוה אסתר וזוג' רחל יפה בת מינדל שיחיו

ולזכות שושנה חסיה בת מינדל שתחיו

ולזכות הרה"ת אפרים יונה בן פאולין רות וזוג' רייזל פרומה בת חי' רחל שיחיו

ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומה שי'

ולזכות חי' רחל בת שפרנצא שתחיו,

ולזכות צבי בן חי' רחל שי'

המדור הבא "זמן הגאולה" מוקדש לזכות

ר' יעקב מיכאל הלוי בן עלקא וזוג' מרת אסתר בת בלומה גוטה שיחיו

וילדיהם: מיכל, נחמה, יוסף יצחק הלוי, חנה ומנחם מענדל הלוי שיחיו גינזבורג

ולזכות זקניהם: מרת עלקה תחי' בת רייזל ומרת בלומה גוטה תחי' בת נחה

לברכה והצלחה בכל המצטרף בגשמיות וברוחניות, ולקבל פני משיח צדקנו תיכף ומיד ממש

גם ברגש הלב, ועד להנהגה בפועל במחשבה דיבור ומעשה באופן המתאים לזמן מיוחד זה, שעומדים על סף הגאולה, ומראים באצבע ש"הנה זה (המלך המשיח) בא".

ד. ויש להוסיף בביאור הצורך והמעלה דלימוד התורה בעניני משיח וגאולה ובנין ביהמ"ק השלישי ככניסה להתחלת ימות המשיח – ובהקדמה:

אף שאמרו חז"ל¹⁰ שמש"ח בא "בהיסח הדעת", אין זה בסתירה ח"ו למחשבה והתבוננות באופן של "דעת" ("שמקשר דעתו בקשר אמיץ וחזק מאד ויתקע מחשבתו בחזק"¹¹) בעניני משיח וגאולה [ולכל לראש המחשבה וההתבוננות לידע ולהכיר שעומדים כבר בהכניסה לימות המשיח, "הנה זה בא", כיון שכבר כלו כל הקיצין, וכבר עשו תשובה, וסיימו כל עניני העבודה בשלימות, ככל פרטי הדברים האמורים לעיל (ס"א-ב)] – כי, "היסח הדעת" פירושו "למעלה מן הדעת"¹², היינו, שלאחרי שענין זה חודר בדעתו (ע"י המחשבה וההתבוננות כו'), ה"ז נעשה אצלו באופן שב(היסח ו)למעלה מן הדעת.

ובנוגע לפועל – למרות ה"שטורעם" שבדבר בתקופה האחרונה בשנה זו, תהא שנת נפלאות אראנו, לאחרי ראיית הנפלאות המעידות שזוהי ה"שנה שמלך המשיח נגלה בו", רואים שישנו קושי ("עס קומט אָן שווער") להחדיר ההכרה וההרגשה שעומדים על סף ימות המשיח ממש עד שיתחילו "לחיות" בעניני משיח וגאולה.

ומהטעמים לזה (נוסף על הגלות הפנימי כו') – כיון שחסר עדיין בהענין ד"אראנו נפלאות" כהלשון והסדר שבכתוב ("כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"):

הדיוק ד"אראנו נפלאות" הוא בשתיים: (א) "אראנו", דקאי על הקב"ה, היינו, שהקב"ה מראה בעצמו, ולא ע"י נביא וכיו"ב, (ב) ההתחלה היא באופן ד"אראנו", היינו שהתרחשות ה"נפלאות" היא באופן שמלכתחילה מראה אותם הקב"ה (ולא באופן שתחילה מתרחשים "נפלאות", ואח"כ מראים אותם).

משא"כ כשהסדר הוא באופן ד"נפלאות אראנו" (כסימנה של השנה, תשנ"א, תהא שנת נפלאות אראנו), שמתרחשים מאורעות שהם בגדר של "נפלאות", ואח"כ צריכים להתחיל להסביר ולבאר ולעורר ע"ד ראיית הנפלאות, להתבונן ולראות בהם סימני הגאולה, ועוד ועיקר, שעדיין לא ה' "אראנו" ע"י הקב"ה בעצמו (שהקב"ה בעצמו מראה לכאו"א מישראל הנפלאות דהגאולה, שאז אין צורך בהסברים וביאורים להחדיר ההכרה וההרגשה ש"הנה זה בא") – קשה לפעול שיחדור בהכרה והרגש דהאדם.

והעצה לזה – ע"י לימוד התורה בעניני משיח וגאולה, כי, בכח התורה (חכמתו של הקב"ה שלמעלה מהעולם) לשנות טבע האדם¹³, שגם כאשר מצד הרגש שלו נמצא עדיין ח"ו מחוץ לענין הגאולה (כיון שלא יצא עדיין מהגלות הפנימי), הרי ע"י לימוד התורה בעניני הגאולה מתעלה למעמד ומצב של גאולה¹⁴, ומתחיל לחיות בעניני הגאולה, מתוך ידיעה והכרה והרגשה ש"הנה זה בא".

(קטעים משיחת ש"פ בלק, י"ז (טוב) תמוז ה'תשנ"א – מוגה)

אדה"ז יו"ד סקפ"ט סקי"ג (סקכ"ג)).

(10) סנהדרין צז, א.

(14) נוסף על השייכות דלימוד התורה (כל עניני התורה) לגאולה, כמארז"ל "אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה" (אבות פ"ו מ"ב – שלומדים בשבת זה).

(12) תניא אגה"ק ס"ד (קה, ב).

(13) ראה דרז"ל עה"פ לא-ל גומר עלי (ירושלמי תבנות פ"א ה"ב. וש"נ. והובא להלכה בש"ך (ושו"ע

לימוד באופן אחר לגמרי

א. מזהה מובן שבימי בין המצרים דשנה זו צריך להיות "שטורעם" מיוחד ביתר שאת וביתר עוז בכל הקשור ללימוד עניני גאולה ומשיח ובנין ביהמ"ק השלישי:

ידוע ומפורסם בתפוצות ישראל מכו"כ שנים ע"ד המנהג שבימי בין המצרים מוסיפים בלימוד התורה בעניני בית הבחירה², על יסוד דברי המדרש³ "בא וראה כשהקב"ה מראה ליחזקאל את צורת הבית מה הוא אומר, הגד את בית ישראל את הבית ויכלמו מעונותיהם ומדדו את תכנית⁴, אמר יחזקאל לפני הקב"ה, רבש"ע, עד עכשיו אנו נתונים בגולה בארץ שונאינו ואתה אומר לי לילך ולהודיע לישראל צורת הבית. . וכי יכולין הן לעשות, הניח להם עד שיעלו מן הגולה, ואח"כ אני הולך ואומר להם, א"ל הקב"ה ליחזקאל ובשביל שבני נתונים בגולה יהא בנין ביתי בטל. . גדול קרייתך בתורה כבנינה, לך אמור להם ויתעסקו לקרות צורת הבית בתורה, ובשכר קרייתך שיתעסקו לקרות בה אני מעלה עליהם כאילו הם עוסקין בבנין הבית".

[. .] וע"פ האמור לעיל שבשנה זו במיוחד (נוסף על ההדגשה המיוחדת שבכללות דורנו זה) מודגש רק ה"טוב" די"ז תמוז וד"בין המצרים", כיון שעומדים על סף הגאולה שבאה תיכף ומיד ממש, מובן שלימוד הלכות בית הבחירה בשנה זו צריך להיות **באופן אחר לגמרי**:

לכל לראש – שהלימוד הוא לא מצד התגברות רגש האבילות וההשתדלות לתקן החסרון דחורבן ביהמ"ק, אלא (גם לולי החורבן) מצד הכוסף וההשתוקקות **להמעלה והשלימות דביהמ"ק השלישי**, עליו נאמר⁵ "גדול יהי כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון", גדלות שלא היתה מעולם (לא בבית שני, ולא בבית ראשון, ולא במשכן שעשה משה), ובמילא לא הי' בה חורבן, ובאה באופן של **הוספה ושלימות** על מעלת המשכן, בית ראשון ובית שני (ולא רק באופן שמחזירים דבר שהי' מקודם שנלקח בתורת "משכון"⁶).

ועוד ועיקר – שהלימוד הוא מתוך ידיעה והכרה בוודאות גמורה שאין זה "הלכתא למשיחא", כי אם, **הלכה למעשה בפועל ברגע שלאח"ז**, כיון ש"מקדש העתיד שאנו מצפין בנוי ומשוכלל (כבר עתה למעלה, ותיכף) יגלה ויבוא משמים"⁷ **ברגע כמימרא!**

וע"ד המדובר בתקופה האחרונה⁸ בנוגע להוספה המיוחדת בלימוד התורה בעניני גאולה ומשיח⁹ – לא (רק) בתור "סגולה" למהר ולקרב ביאת המשיח והגאולה, אלא (גם ו) בעיקר כדי להתחיל "לחיות" בעניני משיח וגאולה, "לחיות עם הזמן" דימות המשיח, ע"ז שהשכל נעשה ממולא וחדור בהבנה והשגה בעניני משיח וגאולה שבתורה, ומהשכל מתפשט וחודר

(1) הערת המו"ל: קטע זה בא בהמשך לשיחה שהובאה במדור שלפנ"ז (זמן הגאולה).

(2) ראה לקו"ש ח"ח ע' 420. ועוד.

(3) תנחומא צו יד.

(4) יחזקאל מג, יו"ד.

(5) חגי ב, ט. וראה זח"א כח, א.

(6) ויש לומר, שענין זה מרומז גם בלשון המדרש "וכי בשביל שבני נתונים בגולה יהא בנין ביתי בטל. . אני

מעלה עליהם כאילו הם עוסקין בבנין הבית" – בנין חדש שלא הי' קודם (לא רק החזרת המשכון).

(7) פרש"י ותוס' סוכה מא, סע"א. ועוד.

(8) סה"ש תנש"א ח"ב ע' 501-2. ועוד.

(9) ועצ"ע אם ההוספה המיוחדת דלימוד הלכות בית הבחירה הקשורה עם ימי בין המצרים (גם כשהלימוד הוא באופן האמור) מתחילה בי"ז תמוז כשחל בשבת, כיון שסו"ס קשור לימוד זה עם ימי בין המצרים דוקא, או שהוא ע"ד אמירת שירו של יום.

שנת תנש"א היא ה"שנה שמלך המשיח נגלה בו"!

א. [. .] ככל שהולכים ומתקרבים יותר לגאולה האמיתית והשלמה, פוחת והולך הרגש החורבן והגלות שבימים אלה, ומוסיף והולך הרגש ההכנה לגאולה, ה"טוב" שבי"ז תמוז ובג' השבועות.

ובלשון הגמרא בביאור הטעם ש"קרי להו צום וקרי להו ששון ושמחה", "בזמן שיש שלום יהיו לששון ולשמחה, יש גזרת המלכות צום, אין גזרת המלכות ואין שלום רצו מתענין רצו אין מתענין", היינו, שכאשר נחלש תוקף הגלות, "אין גזרת המלכות", נחלש תוקף ה"צום" (כ"א "רצו אין מתענין"), ומתקרבים יותר לזמן ש"יהיו לששון ושמחה".

וענין זה מודגש במיוחד בהחידוש שבדורנו זה¹:

במשך כל הדורות שלפנ"ז (מאז המאורעות הבלתי-רצויים די"ז תמוז שמהם נשתלשלו גם המאורעות דתשעה באב) הי' חודש תמוז קשור עם ענינים דהיפך השמחה, חורבן וגלות, ואילו בדורנו זה נתגלה בחודש תמוז ענין של (שמחה ו)גאולה – גאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בי"ב-י"ג תמוז (שעלייתם ושלמותם באופן ד"ויכולו"² נעשית ביום השבת י"ז תמוז), וכדברי בעל השמחה והגאולה במכתבו הידוע³ ש"לא אותי בלבד גאל הקב"ה בי"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הק', שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה", גאולה דכל בני", הקשורה גם עם הגאולה האמיתית והשלמה ע"י משיח צדקנו "כיון דשם גאולה עלה"⁴, ובפרט שע"ז התחיל שלימות הענין דיפוצו מעינותיך חוצה גם בחצי כדור התחתון, ובאופן שממנו מתפשטים המעיינות בכל קצוי תבל, שזוהי ההכנה הכי אחרונה לביאת משיח צדקנו⁵.

וההסברה בזה – שכיון שע"פ כל הסימנים שבדברי חז"ל אודות דרא דעקבתא דמשיחא, דורנו זה הוא דור האחרון של הגלות ו(במילא) דור הראשון של הגאולה, לכן, גם בבוא הזמן שאירע החורבן והגלות (החל מי"ז תמוז) מודגש בעיקר (לא תיקון הענין הבלתי-רצוי שבזה, אלא) ה"טוב" שבדבר, שזוהי ההכנה לגאולה האמיתית והשלמה.

ובכל זה ניתוסף עוד יותר ע"י שלימות העבודה דהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה בחצי כדור התחתון (כתוצאה מהגאולה די"ב-י"ג תמוז) במשך יובל שנים, אשר, אם **בהתחלת** תקופה זו יצא כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בהכרזה "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה", והעיד שכבר סיימו כל עניני העבודה, וצריכים רק "לצחצח הכפתורים", ויתירה מה, שכבר סיימו גם "צחצוח הכפתורים" וצריכים רק לעמוד הכן ("עמדו הכן כולכם") לקבל פני משיח צדקנו, הרי **בסיומה** של תקופה זו, בודאי ובודאי ללא כל ספק וספק ספיקא שכבר הגיע

(1) בהבא לקמן - ראה גם לקו"ש ח"ח ע' 308 ואילך.

(2) בראשית ב, א. וראה לקו"ת בהר מא, א. אוה"ת

עה"פ.

(3) אגרות-קודש שלו ח"ב ע' פ. וש"נ.

(4) פרש"י מגילה יז, ב.

(5) אגה"ק דהבעש"ט - כש"ט בתחלתו.

זמן הגאולה, ובלשון חז"ל⁶ "כלו כל הקיצין", וגם ענין התשובה (כהמשך המאמר "ואין הדבר תלוי אלא בתשובה") ה' כבר בשלימות, כולל גם השלימות ד"משיח אתא לאתבא צדיקיא בתויבתא"⁷, מצד ניצוץ משיח שבכאו"א מישראל⁸ – הרי כיון שנמצאים בסמיכות ממש לגאולה האמיתית והשלימה, נרגש ומודגש ביותר וביותר ה"טוב" די"ז תמוז וד"בין המצרים", שע"ז באים להעילוי והשלימות דגאולה האמיתית והשלימה⁹.

ב. וחידוש נוסף בדורנו זה גופא – בשנה זו:

נוסף לכך שנמצאים בסמיכות ממש לגאולה האמיתית והשלימה, הרי, שנה זו היא "תהא) שנת נפלאות אראנו" (כהר"ת דמנין השנה שנתפשט בתפוצות ישראל), השנה שבה יקויים היעוד "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", וכבר ראו בפועל "נפלאות" המעידים שזוהי ה"שנה שמלך המשיח נגלה בו", ועד ל"שעה שמלך המשיח בא . . . והוא משמיע להם לישראל ענוים הגיע זמן גאולתכם" (כדברי הילקוט שמעוני¹⁰), ועד להכרזה ש"הנה זה (המלך המשיח) בא"¹¹, שכבר בא, היינו, שעומדים כבר על סף התחלת ימות המשיח, על סף התחלת הגאולה, ותיכף ומיד המשכתה ושלימותה.

וכיון שכן, בודאי שבי"ז תמוז (שחל בשבת) ובכל ג' השבועות ד"בין המצרים" בשנה זו מודגש ענין הגאולה, ולא רק ההכנה לגאולה, אלא שהגאולה באה בפועל ממש ביום הש"ק זה, עוד לפני התחלת (בין ה)מצרים, ובמילא, יהפכו ימים אלו לששון ולשמחה ולמועדים טובים.

(קטעים משיחת ש"פ בלק, י"ז (טוב) תמוז ה'תשנ"א - מוגה)

6) סנהדרין צז, ב.

7) ראה זח"ג קנג, ב. לקו"ת דרושי שמע"צ צב, ב. ובכ"מ.

8) שהרי הפסוק "דרך כוכב מיעקב" (שבפרשתנו כד, יז)) שקאי על מלך המשיח (ירושלמי תענית פ"ד ה"ד), קאי גם על כאו"א מישראל, שנקרא בשם "כוכב" (ירושלמי מע"ש ספ"ד), והתיוון בזה - ע"פ הדיוע (מאור עינים פינחס כה, יב) שבכאו"א מישראל יש ניצוץ

מנשמת משיח.

9) ויש לומר, שענין זה מודגש במיוחד בשנים האחרונות שבטלה "גזירת המלכות" שהיתה במדינה ההיא בנוגע להפצת היהדות והמעיינות חוצה, ע"ד ובדוגמת דברי הגמרא "אין גזירת המלכות . . . רצו אין מתעניין", כנ"ל בפנים.

10) ישע"י רמז תצט.

11) שה"ש ב, ח ובהש"ר עה"פ.

כל הסימנים ד"עקבתא דמשיחא" מתגלים כעת

לפני זמן מה, דובר¹ ע"כ שלפי כל הסימנים שהובאו בגמ', נמצאים אנו בזמן ד'עקבתא דמשיחא', ובמילא על זמן זה קאי לשון הכתוב² – "יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים", שכל הענינים והתכונות הבלתי-רצויות שהאדם העלים והסתיר מעיני אחרים, יבואו לידי גילוי.

ויתירה מזה – גם התכונות הבלתי-רצויות של האדם, שהיו נעלמים ממנו עצמו, או שידע על קיומם אך דימה לעצמו שאינם רע, מפני שלמד בהם פירוש מזויף, וממילא לא תיקן וביירר את הענינים האלו – הנה ב'עקבות משיחא' יבואו לידי גילוי, "יתבררו ויתלבנו".

וטעם הדבר (שלפני ביאת המשיח יתגלו הענינים הבלתי רצויים, דלכאו' איזה עילוי יש

דבבר) – דמכיון שלפני ביאת המשיח צריכים לברר ולזכך ("יתבררו גו' ויצרפו גו'") את כל הענינים, ואם יהיו הענינים הבלתי רצויים בהעלם, לא יוכל לבררם ולזככם;

ולכן בסוף זמן הגלות לפני הגאולה – "יתבררו ויתלבנו", כל הענינים הבלתי רצויים של האדם יהיו בגלוי על השולחן, והאדם יוכל לתקנם ולבררם ולזככם ולהעלותם לקדושה.

ובד בבד עם גילוי הענינים הבלתי רצויים, האדם מקבל את מלוא הכוחות לברר ולתקן אותם, ובשעתא חדא וברגעא חדא.

ולכן, מעתה (לאחרי שהאדם קיבל כוחות) אין הדבר תלוי אלא באדם עצמו, שיוירד מעט מהישות שלו, וישים את לבו לענינים הצריכים בירור וזיכוך – "כזה ראה", ו"קדש" – ויברר אותם, ואפי' באצבע קטנה, ואז ירדו מהם כל ה"סיגים", ועד שישאר "מקשה אחת" של זהב טהור – יהודי שהוא "מנורת זהב כולה"³.

ובנוגע לענינו – מכיון שדובר שעתה התחיל הזמן של עקבתא דמשיחא והנה הנה משיח בא, לכן, כל הענינים שהיו יכולים להתגלות לאט לאט, כדי שיוכלו לברר בקלות ענין אחרי ענין, ופרט אחרי פרט, וממילא הענין הי' לוקח משך זמן רב – נעשו בזמן קצר, כדי שישלימו מיד את הבירורים.

וכנראה במוחש שבעת האחרון, הענינים הבלתי רצויים, "מלחמה בה", ושהאדם מחשיב את עצמו וכו' וכו' – "יתבררו", באו לידי גילוי.

אמנם צריך להבין דלכאורה (האמירה שעכשיו סוף זמן הגלות, ולכן צ"ל "יתבררו גו'") מיד) הרי זה דחיקת הקץ?

ואף שמצינו סיפורים בדברי ימי ישראל על גדולי ישראל שהי' להם כח לדחוק את הקץ, וממילא היו חייבים לשמוע בקולם, אפי' שעדיין לא הגיע הזמן דהקץ.

הרי לכאורה יש בזה (דחיקת הקץ) חסרון, מפני שלא משלימים את בירור כל הניצוצות. וכביאור אדמו"ר האמצעי (בהבנה והשגה, בחכמה בינה דעת, בספרו "שערי אורה"⁴), שבאם הגאולה תהי' "בעתה" אזי יושלמו הבירורים דכל הניצוצות, כולל הניצוצות הקטנים כו', מכיון שהולכים צעד אחר צעד ומבררים את כל הניצוצות; משא"כ אם הגאולה תהי' באופן של "אחישנה" (ודחיקת הקץ), אזי לא יהי' די זמן לברר את כל הניצוצות, והניצוצות הקטנים, כמו גם הניצוצות שבספק – יאבדו, ועד שיהיו יהודים שיאבדו רח"ל.

אמנם בזמנינו זה – אין חשש לענין זה ולכן יכולים לרזז את הגאולה, וטעם הדבר:

מכיון ש"כלו כל הקיצין"⁵, וכבר עבר הזמן שצריכים "אחישנה", ואפי' "בעתה" הראשון השני והשלישי וכו' וכו' כבר הי', הרי אין שום חסרון בזירוז הגאולה.

ויה"ר שיהי' כמ"ש בשיעור חומש די"ב תמוז "לא הביט און ביעקב, ולא ראה עמל בישראל"⁶, שלמרות שיש בישראל "און" ו"עמל", ועד ש"תורת אמת" קוראת לזה און ועמל, עכ"ז הקב"ה "לא הביט" על זה. וזה נעשה ע"י הקב"ה עצמו – "ואני המתחיל", ללא כל בקשה מהיהודי.

(משיחת י"ב תמוז ה'תשמ"ז - בלתי מוגה)

3) ראה לקו"ת ר"פ בהעלותך. ובכ"מ.

4) שער הפורים ד"ה יביאו לבוש מלכות פצ"ד ואילך.

5) סנהדרין צז, ב.

6) פרשתנו כג, כא.

1) שיחת פורים תשמ"ז ס"י ואילך, סכ"ז ואילך. ועוד.

2) דניאל יב, יו"ד.